DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közmüvelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utcza 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyébb irásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétatér és iskola-utcza sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvétetnek.

Előfizetési dij: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egészévre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési dij: A hirdetésekért járó dij legjutányosabban számittatik. — Bélyegdij minden beiktatásért 30 kr. — A nyilt terben egy sor 10 kr. — A hirdetéseket kérjük pénteken délig beküldeni.

VII. évfolyam. **Vasárnap 1898. évi február 6-án.** **6. szám.**

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete.

Meghivó.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete rendes évi

XIII. közgyűlését

február hó 13-án vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg a magy. kir. állami főreáliskola rajztermében (Uri-utcza, bejárástól balra, I. emelet, 17 szám), melyre az egylet t. cz. tagjai ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A választmány jelentése.
3. Pénztárnoki jelentés.
4. Számvizsgálók jelentése.
5. Tisztujitás.
6. Inditványok.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 14. §-a értelmében: »Egyes tagoknak az alapszabályok megváltoztatására vonatkozó inditványai 10 nappal a közgyülés megtartása előtt az egyesületi elnöknek irásban beterjesztendők.«

Kelt **Verseczen,** 1898. jan. 30-án.

Hazafiui tisztelettel

Dr. Seemayer Károly, egyl. elnök. **Perjéssy Lajos,** egyl. ti kár.

Nemzeti feladatok.

»A társadalom nemzeti feladatai Délmagyarországon« czim alatt jelent meg dr. Szentkláray Jenő csanád székeskáptalani kanonok, tudományos akadémiai tagnak az a beszéde, melyet Temesvárott a József- és erzsébetvárosi társaskör megnyitó ünnepélyén tartott. Ez a hangya szorgalmú tudós, aki nem egy mélyreható munkájával gazdagitotta hazánk történetének irodalmát, s akinek műveiben mindenütt a hazafiság tiszta érzelmeinek melegét látjuk szétáradni, szükségét érezte annak, hogy ebben a kis munkában rámutasson Délmagyarország régi és mai társadalmi életére. Rámutat arra, hogy Temesmegye, a szörényi Bánság, Krassó, Keve, Torontálmegye milyen kiváló helyei voltak Magyarországnak s hogy ezekben a megyékben a legjobb hangzásu magyar családok alkották a magyar társadalmat, melyet tönkre tett elsöpört a mohamedánság áradata. De ez az áradat nem bántotta és nem semmisitette meg a magyarság nyelvét és nemzetiségét.

»Nem a félhold uralma — irja a kitünő tudós — de az a félszázadot meghaladó időszak volt Délmagyarországra disztelen és végzetes, mely 1716-tól 1779-ig Ausztria zsákmányává tette és az anyahaza kebléről leszakitá ezt az országrészt. Ekkor veszett ki e vidékről az erdélyi fejedelmek alatt szépen föllendült magyar nemzeti irányzat. E terület »Temesi Bánság« elnevezéssel osztrák tartománynyá alakitva, teljesen elidegenitette Szent István osztatlan koronájától s német szellemben, osztrák törvények, osztrák és cseh szokások szerint idegenektől kormányoztassék. 26.000 négyszögkilométernyi mezőségek és szántóföldeket, hajdan mint magyar nemescsaládok birtokat, rideg részvétlenséggel eltulajdonitották és a törvényszékeknek királyi rendelettel megtiltották, hogy a jogos tulajdonát kereső magyar nemességtől bármi birtokpereket elfogadjanak. E földeket aztán osztrák, német, bajor, tiroli, franczi, cseh, morva, szerb, bolgár és oláh bevándorlóknak adományoztak, akiket Magyarország adójából, de Magyarország tudta és beleegyezése nélkül gazdag kényelemben telepitettek le. Magyar ember egy talpalatnyi földet sem kaphatott és földönfutóvá lett saját hazájban. Egy hivatalba sem tettek magyart; ezen idő alatt egyetlen magyar püspököt vagy kanonokot ki nem neveztek; tanitókká *obsitos* osztrák káplárok, őrmesterek és német kézművesek lettek téve.«

1779-ben a déli megyék az anyaországhoz vissza kapcsoltatván, a vármegyék lettek az alkotmány sánczai s az itt elnyomott nemzeti szellem ébresztői is.

A tudós történész felkiált: »Ha tehát Délmagyarországot históriai alapon restaurálni kivánják, azt a mindent betöltő magyar nemzeti szellemet kell társadalmunkban fejlesztenünk, mely hajdan különféle népfajokat lelki és érzelmi kapcsokkal a hazához és annak égisze alatt a magyar nemzethez

Tárcza.

A kiadó leányai.

— A „Délvidék“ eredeti tárczája. —

Irta: **Szalay Lajos**

Szentgáli Gaal Mukival együtt végeztük egyetemi tanulmányainkat, kedélyes, vig fiu volt, egy oly megbecsülhetetlen talentummal, ami minden tizezredik emberben van meg.

Árva fiu volt, teljesen egyedül ált a világon, az apja valamikor jómódu földbirtokos volt, mire azonban meghalt, felesége és Muki fia részére nem maradt a vagyonból semmi sem, szőrén-szálán elköltötte azt az öreg Az anyja alig egy évig élte túl apját, Muki azután bekerült az árvaházba, később valami ösztöndijra tett szert s igy került fel Budapestre jogásznak.

Kétszáz forint évi ösztöndijon s nemesi predikátumán kivül nem volt Mukinak semmije, hanem azért olyan eset nem volt, hogy Muki pénzzavarban lett volna.

Szeretett jól, söt elegánsan élni s nem volt az a halandó ember, akivel ő ismeretségbe ne jutott, hogy azt ő meg ne tudta volna pumpolni, s ezt oly gavallérosan tette, hogy szinte a kolcsönadó volt lekötelezve, amiért Muki kegyes volt a pénzét elfogadni.

A világot teljesen a humoros oldaláról ogta fel, s mint hírlapi riporter a legkétségbeejtőbb dolgokat oly humoros szószban talált fel az olvasóknak, hogy az ember soha sem tudhatta, mi abban az igaz, mi a költött?

Mint végzett jogász is megmaradt Budapesten, dolgozott napi lapok számára, legtöbbet azonban a viczlapok és a Magyar Figáró számára s mindamellett csinálta az adóságot nyakraföre, mert ha ministeri jövedelme lett volna is, azzal sem tudoát volna kijönni.

Az öszszel találkoztam vele Budapesten, s legnagyobb bámulatomra hallom tőle, hogy a fővárostól több mint egy éve megvalt már, vidéki lakos lett s mi több, meg is nősült

— Hogyan hagyhattad te itt Budapestet, hisz te egészen hozzá voltál nőve a fővároshoz?

— Hm! furcsa histióriája van a dolognak barátom, elmondhatom az egészet, ha kiváncsi vagy rá!

— A mult évben a lap szerkesztősége kiküldött egy vasuti vonal megnyitásához Várrétre, s ott a bankett alkalmával megismerkedtem a „Várréti Napló„ szerkesztőjével és kiadójával.

A szerkesztő egyuttal városi tanácsos volt s veje a kiadónak.

Másnap meglátogattam mindkettőt, s megismerkedtem az egész családdal.

A kiadó jómódu ember volt, hanem volt neki öt, mond öt leánya, ezek közül kettő férjnél volt már, a harmadik — Ella — pedig már eladó számba ment, a tizennyolczadik évét tiporta.

Ugy látszik megtetszettem az egész családnak, különösen pedig Ellának, mert udvarlásomat oly kedves mosolylyal fogadta el, hogy szinte kedvet kaptam megölelgetni s ha alkalom kinálkozik, bizonyára meg is tetszem az első látogatás alkalmával.

A helybeli kaszinóban belemásztam egy kis ferblibe s egyszer csak azon vettem magamat észre, hogy a kiadót megpumpoltam száz forint erejéig.

Mikor elváltam a kiadó és szerkesztőtől, ezek azt az ajánlatot tették nekem, vállaljam el a „Várréti Napló“ szerkesztését havi százötven forint fizetés mellett s ha esetleg szükségem volna néhány száz forint előlegre, ugy azt szivesen rendelkezésemre bocsátják.

Tudod, nem akartam rögtön elfogadni a kedvező ajánlatot, azzal váltunk el egymástól, hogy majd meggondolom a dolgot s irok.

Az ördög tudja mi ütött ekkoriban a budapesti hitelezőimbe, folyton a nyakamra jártak s mindegyik a pénzét követelte, mintha én a kabátom ujjából rázhattam volna ki pár ezer forintot?

Egy hét mulva irtam, hogy jó, küldjék el az szerződést aláirás végett, s előlegezzenek ötszáz forintot?

Mikor az ötszáz forint orfeumi hölgyecskék társaságában elfogyott, vasutra ültem s elzonáztam Várrétre.

Két hónap alatt három párbajom volta

füzte, a magyar nemzettel nemcsak egyesitette, de vele egészen el is vegyitette.«

Meg is mondja erre nézve az irányt, eszközöket és módokat; kimondja Kölcseyvel, hogy aki a magyar nyelvért nem buzog, a hazáért és nemzetért áldozatokra kész lenni nehezen fog. Szükségesnek tartja ezért és kivánja, hogy Délmagyarországon a közoktatásnak mindenütt magyarnak kellene lenni. Magyar nyelvterjesztő egyletek, magyar szinházak létesitését óhajtja, vissza kell állitani Délmagyarország történeti térképét az elpusztitott magyar históriai helynevek fölelevenitése által. Az idegen hangzásu családnevek tömeges megmagyarositását szükségesnek mondja. Épitészeti remekeink, műtárgyaink gondozását, különösen Hunyadi János temesvári várkastélyának kulturális czélra való átvételét, a külön magyar egyházi liturgiát. Lelkesedéssel irja: Zendüljenek ujra templomainkban azok az elragadó szent énekek, melyekkel őseink a Mindenhatót imádták és boldog nagyasszonyunk előtt áhitatukat kiöntették. Ezt meg kell követelni minden plébánia-templomban: de meg kell követelni különösen Délmagyarország főtemplomában, a csanádi püspöki székesegyházban, mely anyja és mintaképe a többi templomoknak.

Nagyon helyesen, mert mint értesitve vagyunk, a csanádi püspöki székesegyházban évenként mindössze kétszer vagy háromszor lehet magyar beszédet hallani. Talán most, amikor a csanádi első püspöknek, Gellértnek, a legjobb uralkodó szobrot emeltet, Gellért utódai ezen az érthetlen gyakorlaton változtatni elérkezettnek látják az időt.

Szükségesnek tartja a magyar társaskörök létesitését, a társadalmi erőknek nemzeti czélokra való tömörülését.

Örömmel üdvözöljük a tudós főpapot, ki Temesvár utczái és tereinek megmagyarositási munkáját kezdeményezte és befejezte; kiben a hazaszeretetnek az a melege nyilatkozik meg, melyről egykor hires volt a magyar klérus s a ki dísze nemcsak egyházmegyéjének, de Magyarország tudományosságának is.

El is várjuk szent Gellért jelenlegi utódjától, a csanádi hazafias püspöktől, hogy hatalmának egész sulyával, hazaszeretetének teljes intenzivitásával közre hat Délmagyarság magyar társadalmának nemzeti szellemben való regenerálási munkájában; ami annál szükségesebb, minthogy vannak jelek, nem hiányoznak tények, melyek ily irányu föllépését szükségessé teszik.

B. F.

NAPI HIREK.

Református magyar istenitisztelet tarttatik ma Vasárnap délután 3 órakor az állami főreáliskola épületében. Ez alkalommal nem a segédlelkész, hanem maga Futó Zoltán temesvári ref. pap fogja a predikácziót tartani s az isteni tisztelet végeztével a hivekkel az egyház folyó ügyeit tárgyalni.

Rendkivüli városi közgyülés tarttatott a múlt Hetfőn G. Pálffy E. főispán elnöklete alatt, melynek egyetlen tárgyát az évtizedek óta vajudó kegyurasági kérdés képezte. Az ügy — melyet lapunkban több alkalommal terjedelmesen ismertettünk — végre valahára végleges megoldást nyert, a mennyiben a törvényhatósági közgyülés 45 szóval 8 ellenében elfogadta a vegyes bizottság és tanács indltvanyát, mely szerint a varos és rom. kath. hitközség átveszik a kegyurasági jogokat és kötelezettségeket, még pedig a város fedezni fogja a személyi kiadásokat (évenként körülbelöl 1700 frt) a hitközség pedig a templom a plébánia s más egyházi épületek fentartasáról fog gondoskodni. Érdemes felemliteni azon körülményt, hogy szerb anyanyelvü városatyaink közül is többen szavaztak a kegyuraság átvétele mellett

Alakuló közgyülés. A magy. kir állami főrealiskola ifjusági segélyző egyesületének alakuló, közgyülése ma Vasárnap d e. 10 orakor tartatik meg az intézet egyik rajztermében. Minthogy ez alkalommal a tisztujitás is megejtetik, nagyon kivanatos hogy a tagok, — kiknek névsorát lapunk elöző számában közöltük — mentül nagyobb számban jelenjenek meg.

A verseczi kaszinó, — intelligencziánk ezen kedvelt intézménye, hol nemzetiség és vallás külomb ég nélkül találkoznak egymással városunk muvelt elemei — a mult szombaton minden tekintetben kitünöen sikerült tánczestélyt rendezett, melyen megjelent Pálffy föispán is családjával és budapesti vendégeivel A négyeseket 60 par tanczolta. Az ügyes és elözékeny rendezöség teljesen kivivta a jelenvoltak elismerését.

A magy. kir. állami főreáliskola ifjusági segélyző egyesülete javára a jövő szombaton rendezendö müestély irant általános az érdeklődés varosunkban. A próbák serényen folynak, a müsor érdekes és változatos leend. A rendezöség ez uton is felhivja azokat, a kiknek meghivójuk talán nem jutott kézhez, de arra reflektálnak, hogy ezen körüményt valamelyik tánárnak tudomására hozni sziveskedjenek

A helybeli rom kath. egyházközség a mult hetfőn tartotta meg rendes évi közgyülését Lászlóffy László apátplébános egyházi és Dr. Seemayer K. világi elnök vezetése mellett. A felolvasott évi jelentésből kitünt, hogy az egyházközség vezetése mintaszerü s az egyháztanács lelkes elnökeivel együtt minden tőlük telhetőt meg tesznek arra nézve, hogy a nagy és népes egyház ügyei legszebb rendben folyanak. Az egyház mult évi bevétele: 16.785 frt. 71 kr., kiadás: 14.958 frt. 19 kr. Maradvány: 1.827 frt. 62 kr. Az alapitványi tőke 21.780 forintot tesz ki. A jövő évi kéltségelőirányzatot 9.800 frt. bevétellel és 9.796 frt. kiadással állapitották meg

Sport hirek Az első verseczi Bicycle club 1898 évi január hó 25-én Ngs. Seemayer János polgármester, kiralyi tanácsos elnöklete alatt megtartott választmányi ülésen elhatározta, hogy a fehértemplomi országut és a polgári lövölde közötti Versecz város altal mär átengedett területen kerékpáriskolával összekötött versenypályát és a néző közönség számára emelvényt épit, ezen czélra 400 drb 10 frtos részjegyet összesen 4000 frt értékben bocsájt ki, ezen 400 drb részjegy évente kisorsolás utján fog törlesztetni, addig és mig a részjegyek kisorsoltatnak, a versenypélya bevételeinek $2/3$-ada a 400 drb. részjegy között fog egyenlő arányban kiosztatui, e szerint a befektetett tőke fényes kamatokat is hozhat. A részjegyek Zichler Róbert polgári takarékpénztari könyvvezető, egyleti pénztárnoknál jegyezhetők, a hol a jegyzett összeg az aláirástól számitott 3 hó alatt fizetendő be; ugyancsak a nevezett club 1898 évi január hó 30-án d. u. $2^1/_2$ órakor tartotta a Baross-féle szallodában levő club helyiségben első évi közgyülését szintén Ngs Seemayer János polgármester, királyi tanácsos elnöklete alatt, a választmány évi jelentésének felolvasása után, megtartotta az alapszabályban előirt rendes tisztujitását, melyen nevezett királyi tanácsos a club elnökévé újonnan megválasztatott ugyan, de ö sokoldalú elfoglaltsága miatt ezen tisztet elfogadni jelenleg hajlandó nem volt de a clubot biztositotta, hogy ö, mint a klub kötelékében maradó tag a club érdekeit úgy mint eddig, ezentúl is szivén fogja viselni, mire egyhangulag és nagy lelkesedéssel a club tisztelet-beli elnökévé lett megvalasztva, ezután megtörtént a tisztujitás következő eredménynyel: Deák Alajos elnök, Tauber Emil alelnök, Weifert Otto titkar, Zichler Róbert péuztáros, Kirchner Ernö ellenör, Scherter Imre főkapitány, Lucz Antal kapitány, Oszwald József szertárnok, Weifert Bálint, Kohn Fulöp, Láncz Károly, Tauber Todor, Eberhardt Antal, Dr. Oppenheimer Armin rendes és Popovits Pál, Dajkovics János, Walke Alfréd pótválasztmányi tagok, Waigand Ferencz és Lendle Róbert számvizsgalók. Az nap este a Baross szálloda újonnan épitett igen csinos és kényelmes termében hajnalig tartó, kedélyes, családias tánczmulatság fejezte be, a club első rendes közgyülését. —s—

A konvédlaktanya kibővitése A város közönsége már két évvel ezelőtt elhatarozta, hogy a jelenleg bérházakban, elhelyezett ezredparancsnokság, hadkiegészitő- és népfelkelési irodák valamint a pótraktarak számara a honvédlaktanyánál épitet helyiségeket. A multkoriban Seemayer János kir. tanácsos, polgármesterünk Beösze honvédezredes és Szalay főmérnökünk kiséretében kint járt a laktanyában s arra a megállapodásra jutottak, hogy a szükséükséges irodak a térre néző homlokzat meghosszabitásaban helyeztessenek el, s minthogy a pótraktárak épitése által a jelenlegi kocsi félszereket el kellene amúgy és távolitani s azonkivül a jelenlegi laktanya alkalmatlan berendezése folytán csak a fiók laktanyák közt foglal helyet s a város egy ember után ennélfogva csak 1 krt kap naponkint, tehát sokkal czélszerübb lenne úgy katonai, mint a varos gazdasagi szempontjából a laktanyat teljes négyszög alakjában kiépiteni. Az ujonnan teljesen a katonai elöirasok szerint épitendő épület részleteiben lenne a zaszlóalj legénysége elhelyezve mely esetben személyenkint s naponkint két és fél krajczárt fizetne az allam a városnak, a jelenlegi legénységi szobák pedig az emeleten és földszint egy részén szolgalnának némi módositással potraktárokul s a földszint fenmaradó része lenne kocsifészereknek átalakitva Ezen esetben azután a nős altisztek is a laktanyaban kaphatnának lakást s nem lennének elszórva a varosban. E hó 9-én lesz a vegyes bizottságnak az ülése ezen tárgyban a laktanyaban s hisszük, hogy ezen életrevaló terv kivitele egyik rész-

---

konkurrens lap szerkesztőségével s katonatisztekkel hirnevem tehát alaposan meg lett alapitva.

Ellának őrült módon elkezdtem udvarolni, őszintén megvallva gyönyörü kis leány volt, s minthogy alkalom volt elég háboritlan együttlétre, a csók és ölelkezésnek nem volt se szeri se száma. A városi tanácsos sógor sokszor kaján mosolygással nézett rám, mikor ugy ebéden s vacsorán együtt voltunk a kiadónal, de hát ezzel nem sokat törődtem.

Budapesten hátrahagyott hitelezőim azonban nem hagytak békében, mindennap kaptam néhány felszólitó levelet, különösen mikor hogyan, hogyan sem, jó formán magam sem tudom hogyan, meg választottak az elhalalozás folytán üresedésbe jött kereskedelmi- és iparkamarai titkári állásra

Azt tudom, hogy a kiadó követett el mindent, hogy ezt az állást elnyerjem, mert én bizony nem értettem ahhoz, hogy mi lesz ott a teendőm.

Ekkor azután a kedves hitelezők egyszerre rohantak rám, hogy fizessek, vagy perelnek.

Egyszer épp azon a hamleti töprenkedésen talált a kiadóm, hogy fizessek vagy ne fizessek?

Azt kérdezte tőlem, mi a szándékom Ellával, elveszem vagy nem veszem, mert már agyon kompromitáltam a leányat: Két hamleti kérdés!

Megvallottam neki, hogy hát biz én elvenném, de éltartani nem tudnam, tesssék itt vannak a legujabb fenyegető levelek a hitelezőimtől.

Az öreg elegáns nyugalommal leült s felhivott, soroljam elő az adósságaimat.

Mintha az olyan könnyen ment volna.

Egész délután azzal voltunk elfoglalva, kijött majd hatezer forint végeredmény képen.

— Hát tudja kedves Gaál ur, ha Ellát elveszi én kifizetem az összes adósságát van most már tisztességes állása, s adok tizezer forintot, igy azután megélhetnek. A szerkesztőséget még egy darabig vezeti, addig kapja a százötven forintot is, de egy, vagy masfél év mulva a szerkesztői állást at kell adni másnak, mert innen-onnan a negyedik leányom is férjhez menő lesz s annak is kell férjet szerezni.

Ellat szerettem is, igy tehát hamar készen lettünk az alkuval, s egy hó alatt, meg volt az esküvőnk, s egész boldogok vagyunk.

Most azután abban járok, hogy valami derék fiatal embert találjak a kinek van egy csomó adossága, s a ki elvállalná a szerkesztőséget.

Tudod, az apósom azt akarja lépjek fel a közelgő képviselőválasztás alkalmaval kovetjelöltnek, ő fedezi a koltségeket, azt mondja, nekem elég jó svádám van hozzá, czafrangos nevem igy tehát még vihetem valamire.

Meg azonkivul a kis Juliska is 17 éves, hát férj után kell nézni — — —

Talalkozasunk után par hétre olvastam, hogy a „Várréti Naplo“ szerkesztőt változtatott, legujabban pedig; hogy Muki baratom képviselő lett. Eszerint a kiadó Juliskája nemsokára férjhez megy, s merném fogadni rá, hogy Juliska leendő férje lesz Muki hivatalutódja is.

Ha majd hirt hallunk arról, hogy a „Várréti Napló“ ismét szerkesztő cserél, biztosra vehetjük, hogy a kiapó ötödik s utolsó leánya is főkötő alá készül már.

ről sem fog semmi akadályba ütközni. A tervezet kidolgozása a városi mérnöki hivatalban most folyik. A bizottság határozatának eredményéről s a további munkalatokról annak idején fogjuk olvasó közönségünket értesiteni.

Villamvilágitásunk a legnagyobb örömmel tölti el mindazokat akik lakásaikba bevezették azt. Lassankint kezd minden rendbe jönni, most már az üzem egész éjjel folyik s délután négy órakor a sötétebb helyiségekben mar izzhatnak a lámpák s reggel nyolczig lehet használni a villamosfényt — háziasszonyaink legnagyobb örömére, hogy már most egyáltalán nélkülözhetik az annyi galibát s kellemetlenséget okozó petroleumot. A város utczai világitásának rendezését hat kapcsoló — régi néven lámpagyujtogató — végezi, kik is a sötétség közeledtekor bekapcsolják sorról-sorra az izzó és ivlámpákat, éjféltájban azok egy részét kikapcsolják, reggel pedig szürkületkor az összes utczai lámpákat. Napközben ezek a kikapcsolók a lámpatisztitásokat az ivlámpáknál a szénkiváltásokat végezik s reggelenkint megteszik jelentéseiket az üzemvezetőségi irodaban azon esetleges változatokról, melyek kerületeikben előfordulnak az utczai lámpáknál, hogy az üzemvezetőség még az nap intézkedhessék. A központi telepen körülbelül a mérőszoba — kivételével — készen vannak mindennel, s már most a gépek, amennyire az egy kút vize győzi condentatioval is dolgoznak, miáltal a széntogyasztás tetemesen redukálódik. Ugy tudjuk, e hó 9-én délutánra Seemayer polgarmesterünk összehivta a villamvilágitási különbizottságot, melynek, targya a condensativhoz szükséges tetemes v zmennyiség mikénti módozatának megállapitasa lesz, minthogy jelenleg már az epitésvezetőség tisztaban van azzal mennyi vizet lehet egy kútból nyerni? A héten járt itt Hiesenkamp a „Ganz és társa" vegyésze a gép táplalására szükséges viz tisztitási módozatának megállapitása végett, hogy kazánkó ne képződhessék. A kisérletek eredménye az, hogy a viztisztitáshoz naponkint 4—5 kilogramm oltatlan mész és 2—3 kilogramm szóda lesz szükséges. Az üzemvezetőségi iroda is kiköltözött már a központi telepre a fonyó utczából, hol most már csakis a „Ganz és társa" czég épitésvezetősége maradt A telepet már legközelebb atfogja a vállalkozó czég a városnak adni, amikor is azután bekövetkezik a nagy munka a leszámolas.

A verseczi honvédszobor képe és negyvennyolczas honvédeink arczképei legközelébb a kolozsvári 1848 Történelmi Lapokban meg fog nak jelenni. A kép költségeit (36 koronát) lapunk szerkesztősége összegyüjtötte és Kolozsvárra el is küldötte. E czélra az általunk már kimutatott összegen felül adakozott Atkáry A. 4 kor. A gyüjtést a szabadságharcz félszázados évfordulója alkalmából kiadandó és a honvédek közt kiosztandó emléklap költségeire (a sokszorositás az előbb emlitett clichével foganatosittatik) folytatni fogjuk.

A helybeli könyvnyomdászok mult Vasárnap megtartott álarczos és jelmezbálja oly nagy közönség jelenléttében folyt le, mint a minőt ritkán lattunk a vigadóban. A rendezőség élén Kirchner Ernő müintézettulajdonos protektorral nagy munkát végzett, de fényes is volt az eredmény. Az álarczosok száma meghaladta a 140-et. Felvonulásuk a 12 tagból álló „bolondos zenekar" kaczagtató képet nyujtott, Hogy, mily nagy volt a közönség kitünik abból, hogy a négyest 3 kolonében a terem hosszában 150 pár tánczolta. A bál bevétele 430 frtot tett ki a tiszta jövedelem 200 frt., mely a könyvnyomdászok önképző körének alaptőkéjét gyarapitja.

Szinészet. Bokody Antal kitünő szintársulata, mely úgy a felvidéken, (legutóbb Kassán) mint jelenleg Lugoson a közönség ritka szép pártfogása mellett működött a fehértemplomi szinievád befejezte után pár hétre városunkba is el fog jönni, hogy társulatát bemutassa. Ez iránti kérvényét már be is nyujtotta hatóságunkhoz s az engedélyt márczius 11-től virágvasárnapjaig meg is kapta. A „délvidéki szinészövetkezet" igazgatójává a jövő szezonra Bokodyt választotta meg, ő reá szavaztak a fehértemplomiak is, azért látja indokoltnak, hogy jelenlegi társulatát is bemutassa Verseczen. Igérete szerint csupa ujdonságokat fog előadni, de ha a német szinészek kivonulása után azonnal megkezdi előadásait, s virágvasárnapig marad, itt, nem tudjuk lesz e a szinház oly látogatott, mint a minőre számit. Tekintetbe kell venni, hogy egy év alatt 3 hosszabb szinészczon egy kicsit sok a mi közönségunknek, de ha Bokody most csak 8—10 ujdonságot ád elő, akkor lehet reményünk, hogy az intelligenczia melegen fogja gyámolitani. Boldogulni azonban csak itt még nem látott ujdonságokkal lehet. A fenebbiekkel kapcsolatban azt is felemlitjük, hogy Galtz brassói német szindirektor engedélyt nyert, hogy f. hó 20-atól kezdve 12 előadást tartson városunkban. Peterdi társulata jelenleg Nagy-Kikindán működik, de nem valami élénk pártolás mellett. K. Hegyessi M. vendégszereplése is deficzittel végződött. Peterdiék javára már bált is rendeztek a Nagykikindaiak.

Rövid hirek. A verseczi férfi dalegylet két tagjának Mihajlovits Józsefnek és Neukomm Ferencznek tiszteletére, — kik negyedszázad óta működnek az egylet kebelében — mult szerdán a vigadóban diszvacsorát rendezett, mely alkalommal az ünnepelteket többen felköszöntötték, s csinos arany gyűrűkkel ajándékozták meg a nap emlékezetének örömére. — »Wovon lebst du?« A müvelt külföldön néha napján a dologkerülés nagyjai megrázzák a szoczializmus fáját, s a lehulló levelei ugy áradnak be a mai sanyargatott, szegény hazánkba, mint akár a pelyva. Az ilyen levelek tulajdonképpen titkos nyomdai produktumok, s részint a józan munkásnép, részint pedig a királyi törvényszék kezeibe kerülnek. A belügyminiszternek időről-időre értésére jut a magyar földnek ilyenforma konkolylyal való megfertőzése, s akkor szigoru leiratokat intéz a hatóságokhoz, hogy a dicső proklamácziokat sürgősen konfiskálják. Most Németországból árasztottak el ben. nünket szoczialistikus szinezetű kiáltványokkal- »Wovon lebst du?«, »Was die Umstürzer Wollen?« s más hasonló czimű harczias röpiratokat küldtek a magyar munkások nyakára. Ezek a nyomtatványok osztálygyülölésre való izgatásvannak teli. A miniszter most leirt, hogy a feltalálható példányokat koboztassa el a törvényhatóság s adja át a kir. ügyészségnek. — Hat uj lelkész. Dessewffy Sándor megyés püspök pár nap előtt hat theologiai hallgatónak föladta az egyházi rendet. Az egyházmegyében nagy a lelkészi szükséglet, azért szentelték föl e hat negyedéves theologiai hallgatót. A felszentelést maga a püspök végezte szokott fényes segédlettel a szemináriumi templomban, mely ez alkalommal megtelt ajtatos hivőkkel. A hitvallás elmondása után kezdetét vette a nagy czeremóniás presbyter szentelés. A hat uj lelkész a következő. Balázs Mózes, Bezdán Jánós, Ferenzzy, Gyula, Kummergruber Sándor, Mátyás Béla ös Weczler Mátyás.

Szerencséthozó takarékpénztár. A Budapesten székelő Magyar Általános Taparékpénztár Részv.-Társ. képviselője 1896. évi julius havában felkereste Schwarz Markus gyomai lakost, kinek egy 3%-os magy. jelzálog sorsjegynek havi részlettizetésre való megvételét ajánlotta. Hoszszas rábeszélés után S. végtére két drb sorsjegyet vett, melyek egyikét a 723—17. számut, a folyó hó 25-én tartott huzásban 200,000 kor. főnyereménnyel huztak ki. Képpelhető, mily hatást és izgatotságot idézett elő ezen szerény életviszonyok közt élő családban, valamint az egész helységben az éjjel 10 órakor érkező sürgöny, mely a szerencsés hirt tartalmazta. — Ezen eset bizonyitékát adja annak, hogy minden embernek, sőt a kevésbbé módunak is meg van adva a lehetőség arra, hogy ilyen részletre vett sorsjegy révén hirtelen vagyonhoz jusson.

A földmives munkások és az országos nemzeti szövetség. Azon alkalomból, hogy a földmivelésügyi m kir. miniszter a munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozasáról, törvényjavaslatot nyujtott be a képviselőházhoz, az O. N. Sz. ezen törvényjavaslatot magyarázó röpiratot adott ki több szazezer példányban. A röpirat népies nyelven fejtegeti a törvényjavaslat szakaszait, melyek a munkasok jogos érdekeit vannak hivatva jövőben megvédeni. Elmagyarázza azon lépéseket, melyeket a munkásoknak az uj törvény értelmében meg kell tenniök. Rámutat a lelketlen izgatók üzelmeire s példákkal magyarázza meg a munkásoknak az óriási külömbséget és anyagi előnyt akkor, ha a törvény szerint járnak el, vagy a népbolonditók szavára hallgatnak. Az O. N. Sz. minden magyar ember lelkének jól eső munkat végzett, midőn a röpiratot kiadta, adja a magyaryk istene, hogy meg legyen a kivánt eredménye. A röpirat eme szép szavakkal végződik. „Földmives munkások, ha bajotok lesz, forduljatok bizalommal hozzánk!"

Holub a hirneves afrikai utazó, — mint azt lapunk előző számában emlitettük — 70 darab különféle természetrajzi ritkassággal ajándékozta meg állami főreáliskolánkat. A gyüjtemény már megérkezett és néhány igen szép tárgyat tartalmaz. Különösen szép egy nagyobb kitömött mérges kigyó mely fára csavarodva les prédájára, továbbá egy repülő kutya, pompás ásványok és növényi ritkaságok.

A Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos már több mint 27 év óta mindig készletben van, Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapitóhatásuaknak bizonyultak, söt járványkórnál, minő: a kolera, hányóhasfolyas, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszer jó eredménynyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 és 1 frt, üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszertárban készletben van, hanem bevasárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony Pain-Expeller" vagy „Richter-féle Horgony-Liniment" kérendő és a „Horgony" védjegyre kérünk figyelni.

Szerkesztői levelezés.

—i —gy. Igen is olvastuk. Azt a hazaáruló német lapot, a »W—r V—t«-ot a mi hazafias németjeink undorral lökik el maguktól. Hogy a fehértemplomi polgárság megtüri, sőt existencziáját biztositja, a körülmény nagyon fura szinben tünteti fel a szomszédos városban uralkodó állapotokat. Az »Alduna« kolléga ugy látszik csak az adatokat gyüjti s majd elő fog rukkolni anagy ágyuval, midőn a kir. ügyészség is foglalkozni fog azzal a hires lappal, melynek párját talán csak a tulzó szászok közt (vagy ott sem lehet feltalálni. Szégyenfoltja az az ujság a délvidéki német anyanyelvű magyar polgártársaknak.

Tört. Lapok. Kolózsvár. Az igért adatokat holnap postára tesszük. Esetleg a »Vasárnapi Ujság«-ban megjelent kép clisejét is fel lehetne használni. Üdvözlet.

Farsangi naptár,

Februárban:

10-én: Ipartestület bálja (szőllővenyige).
12-én: A m. kir. állami főreáliskola segitő egyesületének szini előadással és hangversenynyel egybek. tánczmulatsága (vigadó).
12-én: A gazdasági egyesület bálja (szőllőv.)
13-én: Szőllőtermelők dalárdájának társas összejövetele (szőllővenyige).
19-én: A férfidalárda tréfás estélye (vigadó).
20-án: Az iparos fiatalsági egylet álarczos bálja (Szőllővenyige).
21-én: Ifjuság bálja (Szőllővenyige).
23-án: Halászlé (Szőllővenyige).

Vasuti menetrend.

Fehértemplomból érkezik:
4·54 reggel, 11·15 délben, 5·57 este.

Temesvár felé indul:
4·59 reggel, 11·20 délben, 6·23 este.

Temesvárról érkezik:
8·27 reggel, 4·36 délután, 10·18 este.

Fehértemplom felé indul:
8·37 reggel, 4·44 délután, 10·28 este.

Becskerekről érkezik:
6·52 reggel, 2·19 délután, 9·04 este.

Becskerek felé indul:
5·15 reggel, 8·32 reggel, 6·45 este.

Pancsováról érkezik:
7·47 reggel, 5·28 délután.

Pancsova felé indul:
8·45 reggel, 6·30 este.

Gattajáról érkezik:
7·50 reggel, 6·06 este.

Gattaja felé indul:
3·00 reggel, 12·00 délben.

Jaszenováról Oravicza felé indul:
9·25 reggel, 5·30 délután, 11·05 este.

Oraviczáról Jaszenova felé indul:
8·40 reggel, 3·15 délután, 2·30 éjjel.

Temesvárról Arad felé indul:
8·20 reggel, 2·00 délután, 9·10 este.

Vojtekről Ném.-Bogsán felé indul:
7·30 reggel, 3·31 délutan, 9·25 este.

Nyilttér.

Selyem damaszt 75 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt. 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövész. szin és mintázatban. **Privátfogyasztóknak** póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállitva, — **mintákat pedig póstafordultával** küldenek, **Henneberg G.** (csász. és kir. udvari szállitó) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Köszönetnyilvánitás és kérelem.

A »verseczi 1848/49-ik évi honvéd veteránok egyesületé«-nek nevében őszinte köszönetet mondok mindazon T. Cz. adakozóknak, különösen pedig a »Délvidék« szerkesztősége és munkatársainak, kik honvédemlékünk képének kiadásához hozzajárultak, s egyszersmind tisztelettel kérjük a T. Cz. közönséget, hogy a szabadságharcz félszázados évfordulóján rendezendő ünnepélyek költségeihez kegyes adományaival hozzájárulni sziveskedjék. Az adományok nyilvánosan fognak nyugtatványoztatni.

Versecz, 1898. évi február hó 3-án.

Hazafiai tisztelettel

Atkáry Alajos,
az 1848/49. évi honvédek egyletének elnöke.

241 szám.
1898.

Verzecz th. város számvevőségétől.

Hirdetmény.

Felhivatnak ezennel mindazon háztulajdonosok, kik az asphalt járóik után esedékes részleteikkel hátralékban vannak, hogy azokat — a közigazgatási behajtás terhe alatt — legkésőbb 8 nap alatt a városi házipénztárnál lefizessék.

Kelt Verseczen, 1898. január hó 26-án.

Ullmann,
v. számvevő.

Oreg és ifjú

férfiaknak!

A legjobb és legkipróbáltabb pótlékok

Copaiva-Gubeba és Santúl-gyöngyökhöz, Zink-befecskendezéshez.

Dr. Müller főtörzsorvos **Injection Pilulai**, orvosi rendelvény szerint készitve orvosok által kipróbálva a **nyákhártyák** mindennemü betegsége (kifolyás) ellen, gyors és kitünő eredmény. A legüdültebb bajoknál is teljes sikerrel alkalmaztatik utóbajok nélkül. **Az eredmény gyakran már pár napi használat után bekövetkezik.**

A szer ára pontos orvosi használati utasitással Nro. I. újonnan keletkezett bajoknál 1 frt. 60 kr.; Nro. II. üdült cronikus bajoknál 2 frt. 50 kr. Postán küldve 25 kr. p kolási költség.

Az egyedüli fő- és kiegészitő-raktár: **Szt. György-Gyógytár, Bécs, V 2, Wimmer-utcza 33. sz.**, hová minden megrendelés küldendő. — Kérjük ezt a hirdetést kivágni és eltenni.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó **bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál** és **meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer,** melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget **„Horgony“** védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és **hatóságilag védett** csomagokban, a **törvényesen** bejegyzett

medve-védjegygyel

valamennyi nagyobb

füszer- és vaskereskedésekben

kaphatók.

A Budapesten Andrássy-út 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** czég csakis **olyan csomagoknál** vállal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva,** a **medve-abrával** és a **Mauthner névvel** jelölve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Százezrei a

családoknak iszszák

előszeretettel

naponta a

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt izét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitünőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legméltóbb vegyüléke is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosságra, a valódi »Kathreiner«-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s ny[illegible] Versecz.